

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Resolutorium dubiorum circa celebrationem missarum occurrentium

Heynlin, Johannes

[Köln], 1493

Capitulum quintum de dubiis que incidunt circa materialia exteriora que
ad ornatum vel congruentiam celebrationis requiruntur

[urn:nbn:de:bsz:31-306300](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-306300)

Quintum

horizontem. sed debet accipi ab illa hora qua radij solares incipiunt illuminare nostrum hemispherium. quod dicitur principium aurore. et incipit fulgere vna hora et quinta parte vnus hore ante corporalem solis ortum

Sol. Quid si quis celebrando non obseruet tempus debitum
Si obseruet alia ad consecrationem necessaria. consecrat nihilominus. Sed tamen si ex contemptu vel scienter tempus debitum non obseruauerit mortaliter peccat. faciens contra constitutionem et consuetudinem generale ecclesie romane.

Capitulum quintum de dubijs que incidunt circa materialia exteriora que ad ornatum vel congruentiam celebrationis requiruntur tres continet articulos

Resoluit quinque dubia. que circa vestes et indumenta sacerdotalia insurgere possunt.

I **Arti. i.** **Utrum sacerdos celebraturus specialibus debeat indui vestibus.**

Sol. Sic. primum enim est ut quibus sacerdos usus fuit in sua ordinatione. etiam utatur illis in celebratione. Et quia in susceptione ordinis specialibus vestibus indutus fuit. ideo et talibus uti debet in celebratione

II **Quot et que sint huiusmodi vestes vel indumenta**

Sol. Simplicium sacerdotum sex sunt indumenta. scilicet amictus siue humerale. alba. cingulum. manipulus. stola. et casula

III **Utrum requiratur quod talia indumenta sint benedicta siue consecrata**

Sol. Sic. debent enim esse sacra munda et honesta. nec alijs visibilibus que celestibus et deo dignis officijs deputanda

IIII **Utrum celebrans absque vestibus et indumentis benedictis efficiatur irregularis**

Sol. Non. quia non inuenitur hoc in iure positum. verum tamen scienter vel ex ignorantia crassa hoc faciens scilicet peccat

V **Utrum necessario requiratur quod tales vestes vel indumenta ceterarum requisita sint munda et nitida**

Sol. Sic. nam ut habetur in ea. relinqui. de custodia eucharistie. clericis precipitur ut oratoria. vasa. palee. corporalia. et vestimenta munda et nitida seruentur. Quod autem precipitur impatur. et quod impatur necesse est fieri. Si non fiat. penam habet. ut habetur in q. i. ca. quod precipitur. Ut igitur illis qui maiorem curam adhibent ut linthamina vel prospudor si phas est dicere femoralia sua sint munda et nitida. et ea super quibus locari et tractari debet sacratissimum ac mundissimum corpus ihesu christi

Resoluit quatuor dubia. que circa vasa ad celebrandum oportuna occurrere possunt. **Arti. II.**

I **Utrum ad celebrationem missarum requiratur aliqua vasa specialia**
b iiij

Capitulum

- Sol.** Sic. potiori rōne q̄ vestes speciales. propter corpus ⁊ sanguinem xpi. vt decenter ⁊ reuerēter ibi possint collocari.
- ij** Quot ⁊ que sint huiusmodi vasa
- Dubium** **Sol.** Talia vasa sunt duo. scz calix ⁊ patena que necessario requirūtur ad missę celebrationē
- iiij** De qua materia debeat esse ista vasa.
- Sol.** Nec vasa debent esse de auro vel argento. nisi paupertas obsistat. In quo casu sufficit q̄ sint de stanno
- iiij** Utrum requiratur q̄ talia vasa sint p̄secrata
- Sol.** Sic. fortiori rōne q̄ vestes p̄pter eā sup̄ius expressam
- Arti. iiij.** Resoluit octo dubia occurrētia circa circūstantias ⁊ alia exteriora requisita in missę celebrationē
- I** Utrum liceat alicui sine libro missali celebrare
- Sol.** Non licet alicui. etiā si omnia memoriter scierit. Sed debet habere librum in quo ad minus missa dicenda cum canone p̄ineatur. et hoc propter periculū erroris. qui ex obliuione vel distractione p̄tingere potest.
- ij** Utrum liceat alicui sine igne ⁊ sine lumine candele celebrare.
- Sol.** Non licet. In lege em̄ scriptū est. Ignis in altari meo semp̄ ardebit. quod in celebrationē huius sacramenti maxime obseruandū est. vbi ille immolatur tractatur ⁊ sumitur. qui est candor lucis eterne. ⁊ qui venit ignem mittere in terram ⁊c.
- iiij** Utrum sacerdos solus nullo p̄tore licite possit celebrare missam.
- Sol.** Nullo modo licet. sed ad minus vnus debet esse p̄sens. qui sacerdoti celebranti ministrat. ⁊ in persona ecclesie vel totius populi sacerdoti respondeat
- Dubium** **iiij** Quis p̄ditionis ⁊ qualitatis debeat esse ministrans
- Sol.** Ministrans debet esse masculus ⁊ clericus. aut saltem sciens ministrare ⁊ respondere celebranti. Et si fuerint plures ministrantes debent etiā esse huiusmodi p̄ditionis. vt notatur in ca. hoc quoq̄. de p̄se. dist. ij. ⁊ in glo. ibidē. Unde patet q̄ nulli femine (etiā si sanctimonialis fuerit) licitū est ad missam ministrare
- v** Quid si ministrans aliqua causa vel occasione recedat de altari dismittendo celebrantē solum. reuersurus t̄n. vtrum celebrans debeat p̄cedere in missa. vel cessare donec ministrans redierit
- Sol.** P̄cedere debet quousq̄ aliquid occurrat in quo indigeat ministerio administrantis
- vi** Quid si ministrans recedens non reuertatur
- Sol.** Sacerdos celebrans necessitate compulsus vicem administrantis suppleat respōdendo ⁊ ministrando sibi ipsi. vel alium vocet.
- vij** Quid de sacerdote incluso vel heremita ⁊ solitario. an scz solus celebrare possit.
- Sol.** Si ei nō suffragetur copia ministrantis. solus celebrare potest. alii autē non. vt notat in glo. circa solutionē. iiij. dubij allegata

Sexum

viiij **Q**uid si quis omittat aliquo predictoz
Sol. Quāuis consecret. sciēter tñ vel ex ignorantia crassa omittens. gra
uiter peccat. vt etiā circa supiora dcm̄ est **Dubium**

**Capitulū sextum de dubijs que occurrūt in ceremonijs
consecratis z obseruādis in missa z circa eam. tam in agēdis
q̄ in dicendis. tres includens articulos**

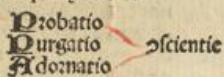
Resoluēs decem dubia que oriunt̄ circa agenda z dicenda an̄ missam **Arti. i.**

I **U**trum celebraturus missam aliquid specialit̄ agere debeat an̄
re missam

Sol. Sic. cum em̄ omne quod agere intēdimus p̄ studium p̄sideratio
nis preuenire debeamus. vt sic ad id quod agendū est prepare
mur. maxime decet vt fiat circa hoc dignissimū officium. ne q̄s
impreparatus accedens. iudiciū sibi manducet z bibat. **P**res
requirit itaq; debita ac sufficiens preparatio sacerdotis. qua ita
efficiatur dispositus z ydoneus. vt digne ad celebrandū poss
sit accedere. **U**n̄ z scriptū est **A**n̄te ordem prepara oīam tuam

ii **I**n q̄ p̄sistat debita z sufficiens preparatio sacerdotis celebraturi
Sol. Preparatio illa p̄sistat in debita z sufficenti p̄scientie mūdificatione
et adornatioe. que p̄requirit̄ debita sup̄ius p̄bationē. idē
diligentē p̄scientie sue examinationē. fm̄ q̄ apl̄s Corinthios
monet ita scribit̄ **P**robet autē seipm̄ homo zc.

**Et ita ex toto tria in genere re
quiruntur ad debitam sufficientē
et dignam preparationem. scilicet**

Dubium

iii **Q**ualiter z in q̄b quis seipm̄ p̄bare z examinare debeat
Sol. **P**rimo z ante oīa debet cum diligentia p̄scientia suam discutere et
examinare. p̄sertim a prima p̄fessione debite facta **S**i ne intes
rea inciderit in excoḿunicationē. irregularitatē. vel suspensionē
aut aliquid aliud hm̄ōi impedimentū. **S**ecundo. diligenter
p̄spicere debet si ne interea aliqua mala p̄cipue mortalia com
miserit. **S**i ne aliqua bona ad que obligatur omiserit. vel negli
genter p̄soluerit. **T**ercio si aliqua hm̄ōi inuenerit. an ex toto
corde de istis doleat. z ea p̄pter deum que offendit detestet.
• **Q**uarto an habeat firmū p̄positum emendādi vitam suam
et ab omnib; mortalib; cauēdi in futurū p̄pter deum. **Q**uin
to an intendat omnia p̄fiteri ante accessum ad celebrationē. et
iuxta arbitriū p̄fessoris pro eis satisfacere. **S**exto vtrum ha
beat rectā fidem cum debita intentione z conatu ad debite z de
uote celebrandū. **S**eptimo an debitā diligentia in discussio
ne z examinatione predictoz adhibuerit. **N**ec diligēt̄ an̄
maduerant sacerdotes p̄cubinarij. lusores. crapulosi. ebriosi. et
alij p̄similes in d̄anabili statu viuētes. Penitent̄ q; studiosē q̄li
ter ad celebrandū accedat. z q̄ eos vltio diuina expectet